

ALGEMENE TEKEN- EN ENGINEERINGSVOORWAARDEN 2022

Algemene voorwaarden engineering LS Engineers

Artikel 1: Toepasselijkheid

- 1.1. Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle aanbiedingen die LS Engineers doet, op alle overeenkomsten die hij/zij sluit en op alle overeenkomsten die hieruit voortvloeien, een en ander voor zover die aanbiedingen of overeenkomsten betrekking hebben op de uitvoering van teken- of engineeringswerkzaamheden.
- 1.2. LS Engineers wordt aangeduid als opdrachtnemer. De wederpartij wordt aangeduid als opdrachtgever.
- 1.3. Bij strijdigheid tussen de inhoud van de tussen opdrachtgever en opdrachtnemer gesloten overeenkomst en deze voorwaarden, gaan de bepalingen uit de overeenkomst voor.

Artikel 2: Aanbiedingen

- 2.1. Alle aanbiedingen zijn vrijblijvend. Opdrachtnemer heeft het recht zijn aanbod te herroepen tot twee werkdagen nadat de aanvaarding hem heeft bereikt.
- 2.2. Als opdrachtgever aan opdrachtnemer informatie verstrekt, mag opdrachtnemer uitgaan van de juistheid en volledigheid hiervan en zal hij zijn aanbieding hierop baseren.
- 2.3. De in de aanbieding genoemde prijzen zijn in euro's uitgedrukt, exclusief reis- en verblijfkosten, omzetbelasting en andere heffingen of belastingen van overheidswege.

Artikel 3: Uitvoeringsperiode

- 3.1. Een opgegeven uitvoeringsperiode is indicatief.
- 3.2. De uitvoeringsperiode gaat pas in wanneer over alle commerciële en technische details overeenstemming is bereikt, alle informatie, waaronder tekeningen en dergelijke in het bezit zijn van opdrachtnemer, de overeengekomen (termijn)betaling is ontvangen en aan de overige voorwaarden voor de uitvoering van de opdracht is voldaan.
- 3.3. Als er sprake is van:
 - a. andere omstandigheden dan opdrachtnemer bekend waren toen hij de uitvoeringsperiode opgaf, wordt de uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die opdrachtnemer, met in achtneming van zijn planning, nodig heeft om de opdracht onder deze omstandigheden uit te voeren. Het voorgaande geldt uitsluitend in geval van een verandering in omstandigheden die in de risicosfeer van opdrachtgever liggen.
 - b. meerwerk, wordt de uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die opdrachtnemer, met in achtneming van zijn planning, nodig heeft om het meerwerk te verrichten;
 - c. opschorting van verplichtingen door opdrachtnemer, wordt de uitvoeringsperiode verlengd met de tijd die hij, met inachtneming van zijn planning, nodig heeft om de opdracht uit te voeren nadat de reden voor de opschorting is komen te vervallen.

Behoudens tegenbewijs door opdrachtgever wordt de duur van de verlenging van de uitvoeringsperiode vermoed nodig te zijn en het gevolg te zijn van een situatie als hiervoor onder a tot en met c bedoeld.

- 3.4. Opdrachtgever is gehouden alle kosten die opdrachtnemer maakt of schade die opdrachtnemer lijdt als gevolg van een vertraging in de uitvoeringsperiode, zoals vermeld in lid 3 van dit artikel, te voldoen.
- 3.5. Overschrijding van de uitvoeringsperiode geeft opdrachtgever in geen geval recht op schadevergoeding of ontbinding. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor eventuele aanspraken van derden als gevolg van overschrijding van de uitvoeringsperiode.

Artikel 4: Beloning

- 4.1. De hoogte van de beloning die opdrachtnemer toekomt voor zijn werkzaamheden, wordt voorafgaand aan de totstandkoming van de opdracht indien gewenst door partijen schriftelijk vastgesteld. De beloning wordt berekend op één van de wijzen zoals genoemd in artikel 4.2 en artikel 4.3, een andere tussen partijen overeen te komen maatstaf, of een combinatie daarvan.
- 4.2. Als partijen berekening van de beloning op grondslag van bestede tijd overeenkomen, wordt de beloning berekend door de vermenigvuldiging van het tussen partijen overeengekomen tarief per tijdseenheid met de hoeveelheid tijdseenheden die door opdrachtnemer aan de uitvoering van de opdracht besteedt. Per functiegroep of medewerker kunnen verschillende tarieven worden overeengekomen.
- 4.3. Onder bestede tijd wordt verstaan het totaal van alle uren die zijn besteed aan het vervullen van de opdracht en de reistijd die voor de vervulling van de opdracht noodzakelijk is.
- 4.4. Als partijen een vast bedrag als beloning overeenkomen, dan wordt dit bedrag bij de totstandkoming van de opdracht schriftelijk overeengekomen. Het vaste bedrag wordt geacht uitsluitend te dienen als beloning voor de qua omvang en duur nauwkeurig in de opdracht vermelde werkzaamheden.
- 4.5. Opdrachtgever is een afzonderlijke beloning verschuldigd voor wijzigingen die opdrachtnemer dient uit te voeren.
- 4.6. Als de wijzigingen bedoeld in artikel 4.5 het gevolg zijn van een toerekenbare tekortkoming van opdrachtnemer, dan is opdrachtgever in afwijking van artikel 4.5 slechts een afzonderlijke vergoeding verschuldigd voor zover aan deze kosten werkzaamheden ten grondslag liggen, die ook bij een juiste vervulling van de opdracht noodzakelijk zouden zijn geweest.

Artikel 5: Overmacht

- 5.1. Een tekortkoming in de nakoming van zijn verplichtingen kan aan opdrachtnemer niet worden toegerekend, indien deze tekortkoming het gevolg is van overmacht.

- 5.2. Onder overmacht wordt onder meer verstaan de omstandigheid dat door opdrachtnemers ingeschakelde derden zoals leveranciers, onderaannemers en transporteurs, of andere partijen waarvan opdrachtgever afhankelijk is, niet of niet tijdig voldoen aan hun verplichtingen, weersomstandigheden, uitbraken van infectieziekten (waaronder epidemieën en pandemieën, zoals COVID-19) en de daaruit voortvloeiende overheidsmaatregelen, dringende overheidsadviezen of andere gevolgen van de uitbraak voor de bedrijfsvoering, natuurgeweld, terrorisme, cybercriminaliteit, verstoring van digitale infrastructuur, brand, stroomstoring, verlies, diefstal of verloren gaan van gereedschappen, materialen of informatie, wegblokkades, stakingen of werkonderbrekingen en import- of handelsbeperkingen.
- 5.3. Opdrachtnemer heeft het recht de nakoming van zijn verplichtingen op te schorten als hij door overmacht tijdelijk is verhinderd zijn verplichtingen jegens opdrachtgever na te komen. Als de overmachtsituatie is vervallen, komt opdrachtnemer zijn verplichtingen na zodra zijn planning het toelaat.
- 5.4. Indien er sprake is van overmacht en nakoming blijvend onmogelijk is of wordt, dan wel de tijdelijke overmachtssituatie meer dan zes maanden heeft geduurd, is opdrachtnemer bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te ontbinden. Opdrachtgever is in die gevallen bevoegd de overeenkomst met onmiddellijke ingang te ontbinden, maar alleen voor dat deel van de verplichtingen dat nog niet is nagekomen door opdrachtnemer.
- 5.5. Partijen hebben geen recht op vergoeding van de als gevolg van de overmacht, opschorting of ontbinding in de zin van dit artikel geleden of te lijden schade.

Artikel 6: Meerwerk

- 6.1. Wijzigingen in de opdracht resulteren in ieder geval in meerwerk als:
 - a. er sprake is van een wijziging in het programma van eisen of de oorspronkelijke opdracht;
 - b. er zich relevante wijzigingen van (overheids)voorschriften of -beschikkingen voordoen;
 - c. de door opdrachtgever verstrekte informatie niet overeenstemt met de werkelijkheid;
 - d. opdrachtgever wijzigingen of varianten verlangt van werkzaamheden die reeds zijn goedgekeurd, dan wel onderdeel uitmaken van een fase die reeds is goedgekeurd.
- 6.2. Meerwerk wordt berekend op basis van de prijsbepalende factoren die gelden op het moment dat het meerwerk wordt verricht. Opdrachtgever is gehouden de prijs van het meerwerk op eerste verzoek van opdrachtnemer te voldoen.

Artikel 7: Verplichtingen opdrachtnemer

- 7.1. Opdrachtnemer zal zich inspannen om de opdracht zorgvuldig uit te voeren en de belangen van opdrachtgever naar beste weten te behartigen.
- 7.2. Opdrachtnemer zal de aan hem verstrekte gegevens van opdrachtgever vertrouwelijk houden voor zover deze als vertrouwelijk aan opdrachtnemer bekend zijn of voor zover opdrachtnemer weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze gegevens vertrouwelijk zijn.
- 7.3. De opdracht wordt vervuld conform het overeengekomen tijdschema. Tenzij door partijen uitdrukkelijk anders is overeengekomen, zijn de termijnen in het overeengekomen tijdschema geen fatale termijnen.

- 7.4. Opdrachtnemer begint pas met een volgende fase nadat opdrachtgever daartoe zijn toestemming heeft verleend. In deze toestemming wordt de goedkeuring van de voorafgaande fasen geacht te zijn begrepen, behalve voor zover opdrachtgever zijn goedkeuring uitdrukkelijk aan onderdelen van de werkzaamheden heeft onthouden.
- 7.5. Opdrachtnemer is verplicht om opdrachtgever te waarschuwen als door of namens opdrachtgever verstrekte inlichtingen en/of gegevens of door of namens opdrachtgever genomen beslissingen klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat opdrachtnemer in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen als hij zonder waarschuwing bij de vervulling van de opdracht daarop zou voortbouwen.
- 7.6. Opdrachtgever kan geen rechten ontleen aan adviezen en informatie van opdrachtnemer die niet direct betrekking hebben op de opdracht.
- 7.7. Opdrachtnemer is bevoegd om werkzaamheden onder zijn leiding door anderen te doen uitvoeren en ten aanzien van onderdelen ook de leiding aan anderen over te laten, onverminderd zijn verantwoordelijkheid voor de deugdelijke nakoming van de opdracht.
- 7.8. Tenzij schriftelijk uitdrukkelijk anders is overeengekomen, blijft de esthetische waarde bij de beoordeling van de juiste vervulling van de opdracht buiten beschouwing. Dit laat onverlet dat hieromtrent dient te worden voldaan aan redelijke eisen.

Artikel 8: Verplichtingen opdrachtgever

- 8.1. Opdrachtgever zal zich jegens opdrachtnemer als goed en zorgvuldig opdrachtgever gedragen. Hij is gehouden om alle gegevens van opdrachtnemer vertrouwelijk te houden, voor zover deze gegevens als vertrouwelijk aan opdrachtgever bekend zijn of voor zover opdrachtgever weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze gegevens vertrouwelijk zijn.
- 8.2. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor zowel de tijdige verstrekking als de juistheid van de door of namens hem aan opdrachtnemer verstrekte inlichtingen, gegevens en beslissingen, die nodig zijn om de opdracht naar behoren te vervullen. Hij vrijwaart opdrachtnemer voor aanspraken van derden ter zake van deze inlichtingen, gegevens en beslissingen.
- 8.3. De documenten die opdrachtnemer bij de vervulling van de opdracht vervaardigt, zal opdrachtgever tijdig beoordelen en na goedkeuring indien gewenst waarmerken.
- 8.4. Opdrachtgever is verplicht om opdrachtnemer binnen bekwame tijd te waarschuwen, als hij in de resultaten van de werkzaamheden een tekortkoming van opdrachtnemer heeft opgemerkt.
- 8.5. Opdrachtgever voldoet de door hem aan opdrachtnemer verschuldigde bedragen uiterlijk op de daarvoor in het betalingsschema overeengekomen dan wel in de facturen van opdrachtnemer aangegeven tijdstippen.

Artikel 9: Aansprakelijkheid

- 9.1. In geval van een toerekenbare tekortkoming is opdrachtnemer gehouden zijn contractuele verplichtingen alsnog na te komen.

- 9.2. Onder een toerekenbare tekortkoming wordt in deze voorwaarden verstaan: een tekortkoming die een goed en zorgvuldig handelend adviseur, die beschikt over de vereiste vakkennis en middelen, onder de betreffende omstandigheden en met inachtneming van normale oplettendheid heeft kunnen en behoren te vermijden.
- 9.3. Niet voor vergoeding in aanmerking komt:
- a. gevolgschade. Onder gevolgschade wordt onder meer verstaan bedrijfsschade, productieverlies, omzet- en/of winstderving, waardevermindering van producten evenmin als de kosten die met de uitvoering van het object gemoeid zouden zijn als de opdracht van de aanvang af goed zou zijn uitgevoerd;
 - b. schade veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van hulppersonen of niet leidinggevende ondergeschikten van opdrachtnemer.
- Opdrachtgever kan zich indien mogelijk tegen deze schades verzekeren.
- 9.4. Opdrachtnemer is bevoegd om in goed overleg met opdrachtgever voor eigen rekening tekortkomingen, waarvoor hij aansprakelijk is, te herstellen of de uit die tekortkomingen voortvloeiende schade te beperken of op te heffen.
- 9.5. Maakt opdrachtnemer bij de vervulling van de opdracht gebruik van een andere persoon, dan is opdrachtnemer onverkort het bepaalde in artikel 9.3 voor tekortkomingen van deze persoon op gelijke wijze aansprakelijk als voor zijn eigen tekortkomingen, tenzij deze persoon door opdrachtgever is voorgeschreven.
- 9.6. Als een voorgeschreven persoon als bedoeld in artikel 9.5 niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert en opdrachtnemer het redelijkerwijs nodige heeft gedaan om nakoming en/of schadevergoeding te verkrijgen, zal opdrachtgever de ontstane extra (on)kosten aan opdrachtnemer vergoeden, voor zover deze kosten niet door deze persoon zijn vergoed. Opdrachtnemer zal op eerste verzoek van opdrachtgever zijn vordering op deze persoon aan opdrachtgever cederen tot het bedrag dat opdrachtgever aan opdrachtnemer heeft vergoed.
- 9.7. Voor vergoeding van andere schade dan in dit artikel genoemd, is opdrachtnemer slechts aansprakelijk als en voor zover de tekortkoming te wijten is aan opzet of grove onzorgvuldigheid van opdrachtnemer.
- 9.8. Onverminderd het in de vorige leden bepaalde is opdrachtnemer bij opdrachten die betrekking hebben op de uitvoering van een object alleen aansprakelijk voor schade die niet wordt gedekt door een gebruikelijke CAR-verzekering, montageverzekering of daarmee gelijk te stellen andere verzekering(en). Opdrachtgever dient ervoor te zorgen dat een dergelijke verzekering is afgesloten.
- 9.9. Als en voor zover opdrachtgever enig aan de opdracht verbonden risico heeft verzekerd, is hij gehouden eventuele schade onder die verzekering te vorderen en opdrachtnemer te vrijwaren voor verhaalsaan spraken van de verzekeraar.

Artikel 10: Omvang van de schadevergoeding

De door opdrachtnemer te vergoeden schade is per opdracht beperkt tot een bedrag gelijk aan de beloning die opdrachtnemer toekomt voor uitvoering van de overeengekomen prestatie, met een maximum van € 1.000.000,-.

Artikel 11: Aansprakelijkheidsduur en vervaltermijnen

- 11.1. Elke aansprakelijkheid van opdrachtnemer vervalt door verloop van vijf jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing, opzegging of ontbinding is geëindigd.

- 11.2. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming vervalt en is niet ontvankelijk als opdrachtgever niet met bekwame spoed nadat hij de tekortkoming heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, opdrachtnemer schriftelijk en met redenen omkleed in gebreke heeft gesteld.
- 11.3. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming vervalt en is niet ontvankelijk door verloop van twee jaren na de schriftelijke en met redenen omklede ingebrekestelling. Indien de opdrachtgever de opdrachtnemer een termijn heeft gesteld waarbinnen deze de tekortkoming zal wegnemen, begint de vervalt termijn eerst te lopen bij het einde van deze termijn, of zoveel eerder als opdrachtnemer te kennen heeft gegeven de tekortkoming niet te zullen herstellen.
- 11.4. De rechtsvordering uit hoofde van een toerekenbare tekortkoming vervalt in ieder geval na verloop van vijf jaren vanaf de dag waarop de opdracht door voltooiing, opzegging of ontbinding is geëindigd. De rechtsvordering die na deze termijn wordt ingesteld is niet ontvankelijk.
- 11.5. Voor de toepassing van de artikelen 11.1 en 11.4 wordt als dag waarop de opdracht is geëindigd aangemerkt:
 - a. bij voltooiing: de dag waarop opdrachtnemer aan opdrachtgever een schriftelijke mededeling heeft verzonden dat de opdracht is geëindigd. Daarbij wordt de factuur voor de laatste betalingstermijn ter zake van de opdracht als een dergelijke mededeling aangemerkt.
 - b. bij opzegging: de dag waarop mededeling van de opzegging is gedaan;
 - c. bij ontbinding: de dag waarop mededeling van de ontbinding is gedaan.
- 11.6. Indien de factuur voor de laatste betalingstermijn op een eerdere dag wordt verzonden dan de dag waarop de opdracht door opzegging, voltooiing of ontbinding is geëindigd, geldt de eerdere dag als dag waarop de opdracht is geëindigd.

Artikel 12: Betaling

- 12.1. Betaling wordt gedaan op de plaats van vestiging van opdrachtnemer of op een door opdrachtnemer aan te wijzen rekening.
- 12.2. Tenzij anders overeengekomen vindt betaling plaats binnen 30 dagen na factuurdatum.
- 12.3. Als opdrachtgever zijn betalingsverplichting niet nakomt, is hij verplicht om, in plaats van betaling van de overeengekomen geldsom, te voldoen aan een verzoek van opdrachtnemer om inbetalinggeving.
- 12.4. Het recht van opdrachtgever om zijn vorderingen op opdrachtnemer te verrekenen of om de nakoming van zijn verplichtingen op te schorten is uitgesloten, tenzij er sprake is van surseance van betaling of faillissement van opdrachtnemer of de wettelijke schuldsanering op opdrachtnemer van toepassing is.
- 12.5. Ongeacht of opdrachtnemer de overeengekomen prestatie volledig heeft uitgevoerd, is alles wat opdrachtgever uit hoofde van de overeenkomst aan hem verschuldigd is of zal zijn onmiddellijk opeisbaar als:
 - a. een betalingstermijn is overschreden;
 - b. het faillissement of de surseance van betaling van opdrachtgever is aangevraagd;
 - c. beslag op zaken of vorderingen van opdrachtgever wordt gelegd;
 - d. opdrachtgever (vennootschap) wordt ontbonden of geliquideerd;
 - e. opdrachtgever (natuurlijk persoon) het verzoek doet te worden toegelaten tot de wettelijke schuldsanering, onder curatele wordt gesteld of is overleden.

- 12.6. Opdrachtgever is in geval van vertraging in de voldoening van een geldsom rente over die geldsom aan opdrachtnemer verschuldigd met ingang van de dag volgend op de dag die is overeengekomen als uiterste dag van betaling tot en met de dag waarop opdrachtgever de geldsom heeft voldaan. Als partijen geen uiterste dag van betaling zijn overeengekomen is de rente verschuldigd vanaf 30 dagen na opeisbaarheid. De rente bedraagt 12% per jaar, maar is gelijk aan de wettelijke rente als deze hoger is. Bij de renteberekening wordt een gedeelte van de maand gezien als een volle maand. Telkens na afloop van een jaar wordt het bedrag waarover de rente wordt berekend vermeerderd met de over dat jaar verschuldigde rente.
- 12.7. Opdrachtnemer is bevoegd zijn schulden aan opdrachtgever te verrekenen met vorderingen van aan opdrachtnemer gelieerde ondernemingen op opdrachtgever. Daarnaast is opdrachtnemer bevoegd zijn vorderingen op opdrachtgever te verrekenen met schulden die aan opdrachtnemer gelieerde ondernemingen hebben aan opdrachtgever. Verder is opdrachtnemer bevoegd zijn schulden aan opdrachtgever te verrekenen met vorderingen op aan opdrachtgever gelieerde ondernemingen. Onder gelieerde ondernemingen wordt verstaan: alle ondernemingen die behoren tot dezelfde groep, in de zin van artikel 2:24b BW en een deelneming in de zin van artikel 2:24c BW.
- 12.8. Indien betaling niet tijdig heeft plaatsgevonden is opdrachtgever aan opdrachtnemer alle buitengerechtelijke kosten verschuldigd met een minimum van € 75,-.

Deze kosten worden berekend op basis van de volgende tabel (hoofdsom incl. rente):

over de eerste € 3.000,-	15%
over het meerdere tot € 6.000,-	10%
over het meerdere tot € 15.000,-	8%
over het meerdere tot € 60.000,-	5%
over het meerdere vanaf € 60.000,-	3%

De werkelijk gemaakte buitengerechtelijke kosten zijn verschuldigd, als deze hoger zijn dan uit bovenstaande berekening volgt.

- 12.9. Als opdrachtnemer in een gerechtelijke procedure geheel of grotendeels in het gelijk wordt gesteld, komen alle kosten die hij in verband met deze procedure heeft gemaakt voor rekening van opdrachtgever.

Artikel 13: Zekerheden

Ongeacht de overeengekomen betalingscondities is opdrachtgever verplicht op eerste verzoek van opdrachtnemer, naar diens oordeel, voldoende zekerheid voor betaling te verstrekken. Als opdrachtgever hier niet binnen de gestelde termijn aan voldoet, raakt hij direct in verzuim. Opdrachtnemer heeft in dat geval het recht de overeenkomst te ontbinden en zijn schade op opdrachtgever te verhalen.

Artikel 14: Rechten van intellectuele eigendom

- 14.1. Opdrachtnemer wordt aangemerkt als respectievelijk maker, ontwerper of uitvinder van de in het kader van de overeenkomst tot stand gebrachte werken, modellen of vindingen. Opdrachtnemer heeft daarom het exclusieve recht een octrooi, merk of model aan te vragen.
- 14.2. Tenzij anders overeengekomen, draagt opdrachtnemer bij de uitvoering van de overeenkomst geen intellectuele eigendomsrechten over aan opdrachtgever.

- 14.3. Opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade die opdrachtgever lijdt als gevolg van een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van derden. Opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor elke aanspraak van derden met betrekking tot een inbreuk op intellectuele eigendomsrechten.

Artikel 15: Overdracht van rechten of verplichtingen

Opdrachtgever kan rechten of verplichtingen uit hoofde van enig artikel uit deze algemene voorwaarden of de onderliggende overeenkomst(en) niet overdragen of verpanden, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van opdrachtnemer. Dit beding heeft goederenrechtelijke werking.

Artikel 16: Opzeggen of annuleren van de overeenkomst

Opdrachtgever is niet bevoegd de overeenkomst op te zeggen of te annuleren, tenzij opdrachtnemer daarmee instemt. Opdrachtnemer heeft het recht aan zijn instemming voorwaarden te verbinden, bijvoorbeeld de voorwaarde dat opdrachtgever aan opdrachtnemer een vergoeding betaalt of dat opdrachtgever niet het recht heeft het resultaat van de werkzaamheden van opdrachtnemer te (laten) gebruiken.

Artikel 17: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

- 17.1. Het Nederlands recht is van toepassing.
- 17.2. De Nederlandse burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van opdrachtnemer neemt kennis van geschillen. Opdrachtnemer mag van deze bevoegdheidsregel afwijken en de wettelijke bevoegdheidsregels hanteren.